

práce, dále členem redakční rady věstníku „Zprávy veřejné služby technické“, jakož i členem zkušební komise pro autorizaci inženýrů chemie, kde všude vyvíjel horlivou činnost téměř až do konce roku 1926, kdy odešel na zasloužený odpočinek. Z přehojné účasti těch, kteří přišli zesnulého doprovodit na poslední jeho cestě i z tklivých slov pronesených nad hrobem bylo zjevno, jaké úctě a lásce se zemřelý těšil nejen v kruzích úředních ale i u četných svých osobních přátel. — A právě za týden po truchlivém skonu tohoto muže, zemřel dne 6. února t. r. druhý čelný reprezentant živnostenské inspekce, vládní rada Ing. Jan Vybíral, přednosta prvního živnostenského inspektorátu v Brně. Zesnulý byl po Ing. Šantrůčkovi seniorem řečené instituce. Narodil se 20. ledna 1863 ve Zbořovicích na Moravě, studoval na německé zemské vyšší reálné škole v Kroměříži a pak na vysokých školách technických ve Vídni a v Brně, kde absolvoval v roce 1885 odbor technické chemie. Poté působil jednak jako chemik v cukrovarech, jednak jako stavitelský elev v technické službě při poštovním a telegrafním ředitelství v Brně, načež vstoupil do státní služby při technické finanční kontrole. R. 1893 přestoupil do služeb živnostenské inspekce a byl přidělen živnostenskému inspektorátu v Brně. Poté stal se přednostou živnostenského inspektorátu ve Znojmě, který přeložením sídla úřadu do Brna byl v roce 1909 přeměněn na nový okres jako 2. dozorčí okres brněnský. Po státním převratu převzal řízení prvního živnostenského inspektorátu brněnského, jehož působnost byla od 1. září 1922 rozšířena na obvod Velkého Brna. Ing. Vybíral působil v činné službě neunavně až do posledních téměř dnů svého života a jen vážná choroba přinutila jej, aby požádal za krátkou zdravotní dovolenou, z níž se, bohužel, již nevrátil. Odešel náhle, neočekávaně, zanechav po sobě nejlepší pověst vážného, pilného a svědomitého pracovníka v oboru působnosti živnostenské inspekce. — Čest budiž jejich památce!

Z judikatury Nejvyššího a Nejv. spr. soudu.

Úrazové pojištění.

(Podává odborový přednosta Vladimír Šmídek.)

K § 1, odst. 4 a 5 úraz. zák. Rozsah a podmínky pojistné povinnosti. Význam zařazovacího schématu.

Užívání silostroje v hospodářském podniku polním nebo lesnickém nemá podle předpisů zákona vždy a za všech okolností za následek pojištění všech zaměstnanců, jako při podnicích v § 1, odst. 1, uvedených a jim na roveň postavených, nýbrž jen těch, kteří jsou vydáni nebezpečí úrazu s veškerou strojní prací spojenému, avšak za předpokladu, že silostroje užívá se právě jen takovým způsobem, že jen určité osoby nebezpečí tomu jsou vydány.

Právnímu názoru, že pojistnou povinnost zakládají jediné stroje hospodářské, t. j. takové, jež slouží přímo a bezprostředně k hospodářské prvovýrobě a prvovýrobnímu zpracování zemědělských nebo lesních plodin nelze přisvědčiti. § 1 zák. o úrazovém pojištění váže v odst. 4, bodě 2, pojistnou povinnost toliko na podmínku, že se při podnicích tam uvedených používá parních kotlů nebo hnacích přístrojů, které hnány jsou živelnou silou nebo zvířaty. V odst. 5 pak pojistnou povinnost omezuje na osoby, které za vytčených tam předpokladů vydány jsou nebezpečenství s veškerou strojní prací spojenému. Z obsahu právě uvedených předpisů zákona vysvítá zřetelně, že zákon po stránce pojistné povinnosti nečiní nijakého rozdílu, jenž by měl svůj důvod v určení stroje v hospodářském podniku používaného, nýbrž podrobuje pojistné povinnosti všechny osoby, které vydány jsou nebezpečí úrazu spojenému s používáním strojů jakýchkoli (tedy na př. kolářského

soustruhu a brusu s elektrickým pohonem), za předpokladu ovšem, že jde o práci při stroji a že používaný silostroj náleží k podnikovému zařízení.

Na tom nemění ničeho okolnost, že ministerské nařízení z 6. července 1914, č. 143 ř. z., jmenuje v zařazovacím schematu ve skupině I. přímo podniky polního hospodářství. Neboť nařízení to, jež upravuje rozřídění podniků do nebezpečenských tříd po rozumu § 14 cit. zákona, stanoví toliko zásady, jichž má býti šetřeno při praktickém zařazování podniků pojištěním povinných do nebezpečenských tříd, vyznačuje tudíž, do které nebezpečenské třídy zařaditi jest hospodářské podniky, při kterých pojištná povinnost omezena jest na osoby při strojích ve skupině I. schematu vyjmenovaných, neobsahuje však a nemůže obsahovati nijakých předpisů, které by otázku pojištné povinnosti upravovaly odlišně od zákona samého. Schema nevyčerpává a přirozeně ani vyčerpati nemůže veškeré případy, jež se v hospodářském životě vyskytují a vyskytnouti mohou, a uvádí zařízení hospodářských podniků polních dle strojů, jichž se obvykle používá. Jde-li o případy nepravidelné a ve schematu neuvedené, poskytuje znění §§ 1—5 citovaného nařízení dostatečný podklad, aby i tu nebezpečenská třída mohla býti určena.

(Nález Nejv. správ. soudu z 27. září 1926, č. 8844/26.)

Nepřípustnost samostatných opravných prostředků proti mezitímním opatřením v řízení, týkajícím se dělnického úrazového pojištění na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Pojem konečného rozhodnutí. K § 4 zák. čl. XX z r. 1901.

Podle § 4 zák. čl. XX z r. 1901 je přípustno odvolání a revisní žádost účastněných osob toliko proti konečným rozhodnutím a lze o nápravu újmy utrpěné v řízení konečnému rozhodnutí předcházejícím, žádati v odvolání nebo revisní žádosti do tohoto konečného výroku podaných.

Účel tohoto ustanovení podává se jasně z vládních motivů k onomu zákonu, dle nichž je prý tohoto omezení právních prostředků — vyskytujícího se dosud pouze tu a tam v jednotlivých zákonech, ku př. v § 205 zák. čl. XX z r. 1877 — nutně třeba, má-li býti zabráněno umělým průtahům, vyvolávaným stranami v té které právní záležitosti. Je-li totiž přiznáno právo k odvolání i proti mezitímním opatřením (ku př. proti obeslání, proti žádanému objasnění jednotlivých částí skutkové podstaty nebo výzvám předložiti dodatečně určitá data, listiny atd.), ohroženo jest vyřízení věcí těch průtahy, jež jednak značně zvolňují průběh sporu, jednak pak nad míru rozmnožují práci úřadů.

Z těchto vládních motivů k zák. čl. XX z r. 1901 podává se však i definice pojmu konečných rozhodnutí, jakožto výroků, jimiž věci dostalo se v relaci k té které instanci správní definitivního ukončení ať již tím, že byla úřadem meritorně vyřízena, ať tím, že úřad nepřistoupil k meritornímu vyřešení a projednání věci po této stránce od sebe odmítl.

Tím přijata byla v systému uherského práva správního pozitivní normou zásada nepřípustnosti samostatných právních prostředků proti aktům úřadů správních, majícím povahu opatření pouze mezitímních, sloužících k tomu, aby úřadu opatřen byl teprve potřebný základ k výroku, v němž by projevil konečný závěr, k němuž, řeše tu kterou záležitost k němu vznesenou, dospěl.

Jak ze znění citovaných zákonných ustanovení a zejména i se zřetelem k předpisu § 12 téhož zákonného článku patrno, vyslovena byla tato zásada pro všechny obory správního práva a platí tudíž všeobecně, (vyjímajíc ovšem podle § 22 věci policejné-trestního soudnictví, jichž úprava v tomto směru byla vyhrazena nařízením příslušných ministerstev,